

ЗВІД ВІДГУКІВ
до першої редакції
проєкту стандарту державної мови або змін до стандарту державної мови
«Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення.
Термінологія терапії і реабілітації»

№ з/п	Структурний елемент проєкту стандарту державної мови або змін до стандарту державної мови, пояснювальної записки	Найменування суб'єкта, дата і номер листа	Поточна редакція	Зауваження та/або пропозиції	Висновок робочої групи
1	2	3	4	5	6
1.	Текст проєкту стандарту «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	Вакуленко Максим Олегович, доктор філологічних наук, кандидат фізико-математичних наук (лист від 15.01.2026 № В-1)	2.4.34 кейс-менеджмент у реабілітації Цілеспрямований процес управління індивідуальним випадком пацієнта, що передбачає визначення його потреб, планування, координацію, моніторинг та оцінювання ефективності надання реабілітаційних послуг конкретній особі впродовж усього реабілітаційного маршруту із залученням фахівців мультидисциплінарної	«Кейс-менеджмент» - типовий приклад українглішу, що суперечить вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Думаю, що цей невдалий термін з'явився внаслідок ігнорування методів управління термінологією. Рекомендую підшукати український відповідник згідно з методикою ISO 704, використавши наявне означення (поняття).	враховано

			команди, пацієнта та його родини.		
			С. 3 (Передмова) Упровадження єдиного термінологічного поля дає змогу забезпечити узгодженість нормативно-правових актів та офіційних документів; підвищити якість і результативність надання реабілітаційних послуг у закладах охорони здоров'я; створити єдині стандарти комунікації між фахівцями мультидисциплінарних реабілітаційних команд; розширити функціонування української мови в стратегічно важливій сфері охорони здоров'я і реабілітації населення.	« Термінологійний » - це фактично новотвір, який суперечить наявному термінологічному стандарту ДСТУ 3966:2009 та стандарту фізичної термінологіки, зафіксованому в «Тлумачному словнику з фізики», який міститься в переліку нормативних словників української мови. Відповідно до методології термінологічної науки, такий новотвір потребує ретельного обґрунтування за аналітичним методом (див. дисертацію «Сучасна українська термінологія: методологія, кодифікація, лексикографічна практика»). Спочатку, згідно зі статистичним методом та ISO 704, слід зібрати достатню кількість наявних прикладів українських прикметників на «ійний» та «ічний» чи «ичний» - «ідейний», «телевізійний», «медійний», та «історичний», «медичний», «ведичний» тощо. На наступному етапі слід проаналізувати семантику відповідних прикметників. Потім слід узагальнити цю семантику і сформулювати правило, коли вживаємо прикметник на «-ійний»,	не враховано. Це порушує особливості українського словотвору.

				коли на «-ичний» чи «-ічний». Отже, йдеться про потребу в окремому стандарті на утворення та вживання відповідних термінів. Поки такого стандарту немає, рекомендую вживати усталену форму «термінологічний».	
			<p>«Фізичнотерапевтичний»</p> <p>2.4.14 втручання фізичнотерапевтичні/е</p> <p>2.4.30 засоби фізичнотерапевтичні</p> <p>2.4.30 засоби фізичнотерапевтичні</p>	<p>«Фізичнотерапевтичний» - незрозуміло, що це. Якщо це похідне слово від «фізична терапія», то, виходячи з українського словотвору, мусить бути «фізичнотерапійний». Як і в прикладі з «кейс-менеджментом», потрібно було застосувати методи управління термінологією, дати відповідне означення конкретно для цього слова, а потім на цій основі виводити термін. Слід виконати цю роботу, і тільки після того вживати ту чи іншу форму.</p>	враховано
			Уживання іменника «функціювання» та його відмінкових форм у тексті документа	<p>«Функціювання» - невдалий варіант до «функціонування». Внутрішня форма вказує на значення «створення функції» (а не значення дії як такої), тобто створення залежності ігрека від ікса або створення роботи машини. Рекомендую «функціонування».</p>	не враховано. У рекомендації йдеться про функціонал.
			2.4.35 людина з обмеженням життєдіяльності	<p>«Людина з обмеженням життєдіяльності», «людина з обмеженням повсякденного функціювання» і подібні описові конструкції термінами не є (див.</p>	частково враховано

			2.4.36 людина з обмеженням повсякденного функціонування	критерії вдалого терміна у згаданій вище дисертації). Про недоречність «функціонування» йшлося вище. Якщо укладачі планують упроводити описові евфемізми замість термінів, спочатку необхідно розробити концепцію такого впровадження, обґрунтувавши необхідність такого відходу від термінної науки (наприклад, результатами соціологічних опитувань інвалідів). У цих конкретних випадках, на мою думку, значно придатнішими будуть терміни «обмежено життєдіяльна людина», «обмежено функціональна людина» тощо.	
			–	Уживання похилої форми «втручання фізіотерапевтичні/е» суперечить нормам української мови та принципам термінографії. У гаслі словникової статті мусить бути однина, і тільки у випадку, якщо вживання множини є переважним – множина. Уживання однини та множини одночасно не рекомендується.	враховано
2.	Текст проекту стандарту «Термінологія в галузі охорони	Сисоєнко Ірина, <i>президент</i> <i>Всеукраїнської асоціація фізичної медицини,</i>	–	У розділі 2.2. «Нормативні покликання» пропонуємо додати реквізити нормативно-правових актів (дата/номер законів України та постанов Кабінету Міністрів	враховано

	здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	<i>реабілітації і курортології</i> (лист від 15.01.2026 № 7/26)		України) з метою їх ідентифікації. Також пропонуємо доповнити цей розділ Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-ХІІ, оскільки статтею 3 цього Закону визначено поняття і терміни, що вживаються в законодавстві про охорону здоров'я, зокрема у сфері реабілітації.	
			<p>2.4.6 відділення реабілітаційне</p> <p>Структурний підрозділ закладу охорони здоров'я або закладу реабілітації, що організовує і надає реабілітаційну допомогу в межах державного типового плану реабілітації, забезпечуючи, необхідне обладнання, кваліфікований персонал та належні умови перебування для досягнення оптимального функціонування людини в її середовищі.</p>	<p><i>Пропонуємо викласти у такій редакції:</i></p> <p>структурний підрозділ закладу охорони здоров'я, закладу освіти та/або соціального захисту незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, що надає реабілітаційну допомогу у сфері охорони здоров'я особам з обмеженнями повсякденного функціонування протягом усіх реабілітаційних періодів на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики.</p>	враховано
			<p>2.4.8 вправи фізичні</p> <p>Цілеспрямовані свідомі і керовані рухові дії людини з дозованим навантаженням, повторюваністю і регламентованою структурою рухової діяльності,</p>	<p>Пропонуємо слово «<i>навантаження</i>» замінити на слово «<i>навантаженням</i>».</p>	враховано

			здійснювані в спеціально організованій формі для розвитку, відновлення або підтримання фізичних і функційних можливостей організму		
			2.4.24 життєдіяльність Здатність людини функціювати, пристосуватися, взаємодіяти з довкіллям, виявляти повсякденну активність та участь у життєвих ситуаціях звичним для неї способом та обсягом.	<i>Пропонуємо викласти в такій редакції:</i> діяльність людини, яка включає самообслуговування, пересування, орієнтацію, спілкування, контроль поведінки, здобуття освіти та трудову діяльність, а також відображає здатність людини жити повноцінним життям і взаємодіяти із суспільством.	частково враховано
				пункт «4.27 засоби реабілітаційні» необхідно замінити на пункт «2.4.27 засоби реабілітаційні».	враховано
				пропонуємо уніфікувати базову лексику (<i>«функційний/функціональний»</i>), а саме: обрати і послідовно застосовувати один нормативний прикметник («функціональний» або інший затверджений варіант), щоб уникнути різночитань у фаховому середовищі.	не враховано
			2.4.81 функціонування людини повсякденне Сукупність дій / видів активності людини в життєвих ситуаціях, що	пропонуємо доповнити розділ терміном «повсякденне функціонування» у такій редакції: « повсякденне функціонування - взаємодія між особою зі станом	враховано

			забезпечує її здатність до заняттєвої участі звичним для неї способом та обсягом	(станами) здоров'я та факторами її середовища, що охоплюють сукупність структур та функцій організму людини, а також її здатність до заняттєвої участі у спосіб і в межах, звичайних для неї».	
			–	Пропонуємо розглянути можливість додавання англійських відповідників ключових термінів (окремим додатком або в дужках після терміну) для уникнення помилкових перекладів у міжнародній взаємодії.	враховано
			–	Оскільки в Україні впроваджується нова система реабілітації та оцінювання повсякденного функціонування особи на підставі Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я пропонуємо врахувати у стандарті державної мови «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації» термінологічний апарат Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) – це універсальний інструмент, розроблений ВООЗ для	частково враховано

				оцінки функціонування людини у взаємодії із середовищем з відповідною термінологією.	
3.	Текст проекту стандарту «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	Радіонов Віктор, <i>командир взводу ударних безпілотних авіаційних комплексів</i> (лист від 26.01.2026 № Р-23)	2.4.3 активність заняттєва Цілеспрямована, тривала й регулярна діяльна участь у бажаних, очікуваних або потрібних особі заняттях.	«Активність заняттєва» – яєсь вивернуте словосполучення. Звичне, природне, зрозуміле для всіх –«активні заняття». І можливий подальший розвиток – «схильність до активних занять», «потреба в активних заняттях», «налаштованість на активні заняття» тощо. Натомість прикметник «заняттєвий» незграбний та досі не засвідчений у поважних словниках. Та й словосполучення «активність заняттєва», похідне від «активні заняття», має ознаки плеоназму, оскільки активність, коли йдеться про людину, якраз і передбачає наполегливе заняття чимось.	враховано
			2.4.11 втручання заняттєво-орієнтовані/е Вид ерготерапевтичних втручань, що спрямовані на відновлення, підтримання або розвиток здатності людини виконувати повсякденні та соціально значущі заняття у звичному середовищі з урахуванням її індивідуальних потреб, пріоритетів і життєвих ролей.	«Заняттєво-орієнтований» – це приклад хибного словотвору та написання. За яким правилом там рисочку вліпили? Вона не можлива між прислівником і дієприкметником. Крім того, неприродну мовну одиницю «заняттєво» також не містять загальноновизнані словники. Чому б не написати просто та, як наслідок, безпомилково: «орієнтований на заняття».	враховано

			<p>2.4.34 кейс-менеджмент у реабілітації Цілеспрямований процес <i>управління індивідуальним випадком пацієнта</i>, що передбачає визначення його потреб, планування, координацію, моніторинг та оцінювання ефективності надання реабілітаційних послуг конкретній особі впродовж усього реабілітаційного маршруту із залученням фахівців мультидисциплінарної команди, пацієнта та його родини.</p>	<p>«Кейс-менеджмент» – це приклад навіть не змішування української мови з англійською, а живцем здертого англіцизму (case management). Причому складові частини нового поняття в українській мові не мають тих значень, які привносяться: дотепер іменник «кейс» означав плоску тверду сумку, а «менеджмент» – управління, керівництво. Така злотворчість явно суперечить пп. «г» п. 6 ст. 3 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», де ставиться вимога сприяти «вживанню замість іншомовних українських слів, словосполучень і термінів у разі, якщо в українській мові існують рівнозначні відповідники, та підвищенню рівня обізнаності громадян про них». Є просте й питоме українське слово – «супровід». Тому немає жодних підстав для введення в нашу мову неприйняттого за багатьма ознаками поняття «кейсменеджмент».</p> <p>«... управління індивідуальним випадком пацієнта ...» – явна ознака нечуття мови, лексико-семантична помилка. Випадок – це несподівані обставини. Тим, що</p>	враховано
--	--	--	---	--	-----------

				<p>виникає раптово, неждано, тобто не залежить від нашої волі, за визначенням неможливо управляти. А що таке «випадок пацієнта»? Може, все-таки «випадок з пацієнтом»?</p>	
			<p>2.4.53 період реабілітаційний післягострий Середній етап реабілітаційного процесу після стабілізації гострого стану пацієнта, спрямований на відновлення, підтримання чи компенсацію порушених функцій і здатності до повсякденної діяльності людини з індивідуально дібраними реабілітаційними втручаннями і реалізований в амбулаторних, стаціонарних або домашніх умовах під контролем мультидисциплінарної команди.</p>	<p>«Післягострий» – яскравий приклад нечуття мови тими, хто вирішив такий горе-новотвір пустити у світ. В українській мові є низка прикметників, які починаються з «після...»: <i>післяаварійний, післябукварний, післявеликодній, післявесільний, післявиборчий, післявідлиговий</i> тощо.</p> <p>Словотвір усіх цих одиниць прозорий, і щодо кожної з них можна дати відповідь на запитання «після чого?»: – <i>аварія</i> → <i>аварійний</i>; (<i>після чого?</i>) <i>після аварії</i> → <i>після</i> + <i>аварійний</i> = <i>післяаварійний</i>; <i>після букваря</i> → <i>після</i> + <i>букварний</i> = <i>післябукварний</i>; <i>після Великодня</i> → <i>великодній</i> → <i>післявеликодній</i> тощо.</p> <p>Коли ж ми повернемося до покруча «післягострий», то побачимо, що на запитання «після чого?» відповіді немає. Причина полягає в тому, що вищенаведені прикметники без першої частини «після...» (від «аварійний» до</p>	враховано

				«шоковий») – відносні, утворені від іменників (аварія, буквар, ..., шок). Натомість «гострий» – прикметник якісний. Тому й «післягострий» виглядає якимось непорозумінням, не вписується в наведений стрункий ряд, є гидким каченям подібного словотвору.	
			Уживання прикметника «термінологійний» та його відмінкових форм у тексті документа	«Термінологійний» – чергове непорозуміння. Як відомо, узвичаєні мовні одиниці відображені в словниках. Там можемо знайти прикметник «термінологічний». Тоді з якого дива написано «термінологійний»? Виявилось, що в такому словечку дехто вбачає щось «власне українське». Сміх та й годі, адже «термінологія» – то запозичення. Одночасно згадуються нібито подібні прикметники: емоційний, ностальгійний, організаційний, позиційний, релігійний, сесійний, тенденційний, традиційний, фракційний... Мовляв, діє закон аналогії. Проте із самим іменником «аналогія» та похідним від нього прикметником чомусь не склалося: аналогія → аналогічний. Чи, може, «аналогійний»? Тоді це вже щось вірусологічне, міфологічне, патологічне чи психологічне, але	не враховано. Це порушує норми українського словотвору.

				аж ніяк не морфологічне та загалом філологічне. Отже, заміна в закріплених у мові одиницях «аналогічний», «вірусологічний», «міфологічний», «морфологічний», «патологічний», «психологічний», «термінологічний», «філологічний» та багатьох-багатьох інших наростка -іч на -ій явно надумана. Понад те, сверблячка постійного переінакшення усталеного – свідчення чогось однозначно нездорового.	
			Уживання прикметника « фізичнотерапевтичний » та його відмінкових форм у тексті документа	« Фізичнотерапевтичний » – некоковирне утворення від словосполучення та разом назви «фізична терапія». У довідкових виданнях не знайшло свого втілення. Якщо йдеться про дії фахівців з реабілітації, то фізична терапія зводиться до фізіотерапії. Тоді й похідний прикметник знайдеться – «фізіотерапевтичний».	враховано
			Уживання іменника « функціювання » та його відмінкових форм у тексті документа	« Функціювання » – ще одна неадаптивність. Словники знають іменник «функціонування», утворений від дієслова «функціонувати». Кому й навіщо потрібно вводити в обіг чудернацького звучання слівця та витіснити з мови давно вкорінені,	не враховано

				звичні для всіх одиниці? Це щонайменше шкідництво, розхитування підвалин державної мови.	
			2.4.3 активність заняттєва Цілеспрямована, тривала й регулярна діяльна <i>участь у бажаних, очікуваних або потрібних особі заняттях.</i>	«... участь у бажаних, очікуваних або потрібних особі заняттях. Знову прояв нечуття мови, ще один приклад лексико-семантичної помилки. Участь – це виконання або здійснення чогось разом з кимось. Невже заняття (те, чим хто-небудь займається) підлягає виконанню чи здійсненню? «Заняття» згідно зі значенням цього слова вже само по собі передбачає залученість до якоїсь дії, роботи, до її виконання. Отже, не може виконуватися те, що само собою є виконанням чогось. Заняття – це перебіг якої-небудь цілеспрямованої діяльності або роботи. Хіба можлива, мислима участь у перебігу чогось? Як ви собі це уявляєте? Якщо ж не розминатися зі здоровим глуздом, то до заняття (того, чим хто-небудь займається) можна вдаватися / вдатися, приступати / приступити, прикладатися / прикластися. Заняття також годиться починати (розпочинати) / почати (розпочати), заходжуватися / заходитися коло нього. Ніхто не заборонить за нього братися /	враховано

				взятися, поринати / поринути в нього, зосереджуватися / зосередитися на ньому, віддаватися / віддатися йому і т. п. А про участь у чомусь доречно говорити, коли йдеться про дещо інші речі – назви подій, заходів, протиборств, послідовних дій, видів діяльності, суспільної взаємодії, умоглядних суспільних явищ тощо.	
4.	Текст проекту стандарту «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	Мисула Ігор, <i>завідувач кафедри медичної реабілітації Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України доктор медичних наук, професор</i> (лист від 28.01.2026 № Р-23)		<i>Загальні зауваження:</i> 1. Не завжди дотримані термінологія і поняття МКФ. 2. Відсутність єдиного термінологічного стилю: • «функційна спроможність» / «функціональна спроможність» • «психічний / душевний» • «людина», «пацієнт», «клієнт» (інколи без пояснення). 3. Надмірна багатоконпонентність речень, деякі визначення надто довгі (5–7 логічних блоків), що створює складність для читача і практичного використання: • 2.4.6, • 2.4.23, • 2.4.60, • 2.4.83	частково враховано
			2.4.1 абілітація Комплекс заходів, спрямованих на досягнення оптимального рівня функціонування людини з	<i>Запропоновано викласти в такій редакції:</i> Комплекс заходів та соціальних послуг, що полягає у формуванні функцій і структур організму,	частково враховано

			вродженими та/або набутими в ранньому віці обмеженнями життєдіяльності в її середовищі.	активності та участі, які раніше не були сформовані або формувалися нетипово, у зв'язку з вродженою або набутою в ранньому віці патологією.	
			<p>2.4.9 втрата здоров'я Стан повного або часткового фізичного, психічного / душевного й соціального неблагополуччя, що зумовлений впливом хвороб, травмами, фізичними дефектами, вродженими аномаліями, стресом, віком, генетичною схильністю та/або соціальними чинниками.</p>	<p><i>Запропоновано викласти в такій редакції:</i> Стан повного або часткового фізичного, психічного / душевного й соціального неблагополуччя, що зумовлений впливом зовнішніх або внутрішніх надзвичайних факторів.</p> <p><i>Або (беручи до уваги, що термін «здоров'я» в МКФ використовується як контекст, а не як окрема категорія для оцінювання)</i></p> <p>2.4.9 порушення функцій і структур організму стійкі або тимчасові зміни анатомічної будови та функціонального стану органів і систем, що виходять за межі фізіологічної норми.</p>	враховано
			<p>2.4.17 діяльність людини повсякденна Свідомі, цілеспрямовані дії / активності людини в життєвих ситуаціях, що забезпечують її здатність до будь-якої</p>	<p><i>Зауваження:</i> 2.4.17 дублює 2.4.5 активність повсякденного життя. <i>Доцільно об'єднати.</i></p>	враховано

			участі звичним для неї способом та обсягом.		
			<p>2.4.36 людина з обмеженням повсякденного функціонування Людина, яка через стан здоров'я, поведінку та/або вплив довкілля втратила або може втратити здатність до участі в заняттєвій активності звичним для неї способом та обсягом.</p>	<p><i>Зауваження:</i> 2.4.36 дублює 2.4.35 людина з обмеженням життєдіяльності. <i>Доцільно об'єднати.</i></p>	враховано
			<p>2.4.51 період реабілітаційний гострий Початковий етап реабілітаційного процесу від моменту стабілізації стану здоров'я пацієнта в гострий період хвороби або під час її загострення, відразу після травми чи оперативного втручання, спрямований на відновлення основних життєвих функцій і реалізований у стаціонарних / амбулаторних умовах під контролем міждисциплінарної команди.</p>	<p><i>Зауваження.</i> У Законі України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (2021 р.) наводиться таке визначення гострого реабілітаційного періоду: <i>Гострий реабілітаційний період - це період реабілітації, який починається з моменту виникнення та/або виявлення обмеження повсякденного функціонування внаслідок розвитку гострого порушення стану здоров'я.</i></p>	частково враховано
			<p>2.4.52 період реабілітаційний довго-тривалий Пізній етап реабілітаційного процесу після гострого та післягострого періодів,</p>	<p><i>Зауваження.</i> У Законі України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (2021 р.) наводиться таке</p>	частково враховано

			<p>спрямований на підтримання, удосконалення або компенсацію функцій, адаптацію до середовища та забезпечення максимального функцію-вання людини й реалізований в амбулаторних / домашніх умовах, у спеціалізованих закладах упродовж тривалого часу під контролем мультидисциплінарної команди.</p>	<p>визначення довготривалого реабілітаційного періоду: <i>Довготривалий реабілітаційний період</i> починається при виявленні обмеження повсякденного функціонування або стійкого обмеження життєдіяльності, або при хронічному перебігу хвороби, що прогресує та потребує реабілітації для досягнення та підтримки оптимального функціонування особи. Реабілітаційна допомога високого обсягу має надаватися періодично з метою підтримки оптимального функціонування особи/</p>	
			<p>2.4.53 період реабілітаційний післягострий Середній етап реабілітаційного процесу після стабілізації гострого стану пацієнта, спрямований на відновлення, підтримання чи компенсацію порушених функцій і здатності до повсякденної діяльності людини з індивідуально дібраними реабілітаційними втручаннями і реалізований в амбулаторних, стаціонарних або домашніх умовах під контролем мультидисциплінарної команди.</p>	<p><i>Зауваження.</i> У Законі України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (2021 р.) наводиться таке визначення післягострого реабілітаційного періоду: <i>Післягострий реабілітаційний період</i> починається з моменту, коли відповідно до клінічного протоколу за медичними показаннями особа не потребує цілодобового догляду лікаря-спеціаліста або при первинному діагностуванні стану здоров'я з хронічним перебігом після здійснення повного обсягу діагностичних заходів відповідно до клінічного протоколу та</p>	<p>частково враховано</p>

				встановлення діагнозу захворювання (стану здоров'я), який є причиною або може призвести до обмеження повсякденного функціонування.	
			<p>2.4.55 порушення життєдіяльності Зумовлені станом здоров'я, поведінкою та/або впливом довкілля відхилення від норми у функціонуванні, пристосуванні й взаємодії людини з довкіллям під час повсякденної активності та участі в життєвих ситуаціях звичним для неї способом та обсягом.</p>	<p><i>Зауваження:</i> 2.4.55 дублює 2.4.45 обмеження життєдіяльності. <i>Доцільно об'єднати.</i></p>	враховано
			<p>2.4.77 терапія фізична Комплекс реабілітаційних заходів, спрямованих на розвиток, максимальне відновлення, підтримання рухової і функційної спроможності людей з обмеженнями життєдіяльності й повсякденного функціонування або ризиком їх виникнення.</p>	<p><i>Запропоновано викласти в такій редакції:</i> Вид терапевтичного втручання, спрямований на покращення або підтримання функціонування людини шляхом цілеспрямованого впливу на функції та структури організму, активність і участь, з урахуванням факторів середовища та особистісних чинників.</p>	частково враховано
			<p>2.4.81 функціонування людини повсякденне Сукупність дій / видів активності людини в життєвих ситуаціях, що забезпечує її здатність до заняттєвої участі</p>	<p><i>Зауваження:</i> 2.4.81 дублює 2.4.80 участь людини. <i>Доцільно об'єднати.</i></p>	враховано

			звичним для неї способом та обсягом.		
5.	Текст проекту стандарту «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	<i>Галкін Олександр, декан факультету біомедичної інженерії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», доктор біологічних наук, професор та Худецький Ігор, в.о. завідувача кафедри біобезпеки і здоров'я людини Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», доктор медичних наук, професор (лист від 28.01.2026 № 115/26)</i>	–	Під час побудови стандарту термінів з терапії та реабілітації автори використали системний та ієрархічний підходи. Запропоновані терміни пов'язані між собою у відображенні певної сфери терапії та реабілітації (їх можна об'єднати за тематичними групами). Одночасно частина термінів підпорядковані один одному від загального до більш конкретного опису предмету терапії та реабілітації. Прикладом цього можуть бути такі групи термінів: «активність заняття», «активність людини», «активність повсякденного життя», які знаходяться в певній ієрархічній залежності: «активність людини» → «заняття активність» → «активність повсякденного життя» (це відповідає англійським ustalеним термінам-аббревіатурам ADL / IADL); «вправи фізичні» → «вправи терапевтичні» → «гімнастика лікувальна».	враховано
			–	Зважаючи на міждисциплінарний характер проблеми вважаємо доцільним зробити певні	не враховано (надмірна деталізація)

				<p>доповнення до структури статей стандарту та їх змісту.</p> <p>1. Пропонується пункт 2.3. ЗАГАЛЬНІ ПОЯСНЕННЯ, другий абзац "Стандарт призначений створити несуперечливу та стандартизовану систему термінів терапії і реабілітації, сприяти гармонізації реабілітаційної термінології іншомовного походження" викласти у редакції "Стандарт призначений створити несуперечливу та стандартизовану систему основних загальних, організаційних та нормативно-правових термінів терапії і реабілітації, сприяти гармонізації реабілітаційної термінології іншомовного походження".</p>	
			—	<p>2. Оскільки частина ієрархічних термінів є близькими по суті, бажано в структурі статті терміну окрім власного визначення надати інформацію про застосування терміну, його взаємозв'язок та відмінності з іншими подібними термінами.</p>	частково враховано
			—	<p>3. Після затвердження даного стандарту пропоную на його основі сформулювати спеціалізований словник з терапії та реабілітації, який містив би, зокрема, термінологію за основними спеціалізаціями реабілітації</p>	враховано

				(реабілітація в неврології, травматології, ортопедії тощо).	
6.	Текст проекту стандарту «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	Редьква Ярослав, декан філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат філологічних наук, доцент (лист від 28.01.2026 № 115/26)	–	Для вдосконалення проекту Стандарту з філологічного та термінознавчого поглядів пропонуємо: 1. Уніфікація термінологійних моделей: Звернути увагу на послідовне вживання прикметників, утворених від складних термінів (напр., у тексті вживаються варіанти « фізичнотерапевтичні » та « фізичної терапії »). Варто рекомендувати єдину модель для термінів-додатків. Чи доцільним є вживання терміна « заняттєва активність » порівняно з потенційним « діяльнісна активність », оскільки « заняття » в українській мові часто має вужче семантичне значення?	враховано
			2.4.9 втрата здоров'я Стан повного або часткового фізичного, психічного / душевного й соціального неблагополуччя, що зумовлений впливом хвороб, травмами, фізичними дефектами, вродженими аномаліями, стресом, віком, генетичною схильністю та/або соціальними чинниками.	2. Уточнення дефініцій: У визначенні терміна « втрата здоров'я » вжито синонімічний ряд « психічного / душевного ». З філологічного погляду варто залишити один термін (переважно « психічного ») для уникнення плеоназму в нормативному документі.	враховано

			<p>2.4.66 реабілітація психологічна Комплекс заходів, спрямованих на створення й забезпечення сприятливих умов для розвитку та утвердження особистості через відновлення та/або корекцію емоційного стану, психологічних і когнітивних функцій, поведінкових реакцій, якостей та властивостей людини.</p>	<p>У дефініції <i>«реабілітація психологічна»</i> вказано на «відновлення... якостей та властивостей людини». Рекомендуємо уточнити, про які саме якості йдеться (напр., «психологічних якостей»), щоб уникнути надмірного узагальнення.</p>	
			<p>2.4.51 період реабілітаційний гострий</p> <p>2.4.52 період реабілітаційний довготривалий</p> <p>2.4.53 період реабілітаційний післягострий</p> <p>2.4.54 план індивідуальний реабілітаційний</p>	<p>3. Редагування синтаксичних конструкцій: Для полегшення сприйняття тексту (напр., пп. 2.4.51, 2.4.52, 2.4.53, 2.4.54) замінити складні конструкції на прості речення. Перевірити пунктуацію в переліках (наприклад, п. 2.4.54), де крапка з комою вживається між частинами одного визначення.</p>	враховано
			<p>У національному законодавстві й у перекладах міжнародних термінів терапії і реабілітації, наукових працях і діяльності органів публічної влади в Україні натрапляємо на використання суперечливої та невпорядкованої термінології терапії і реабілітації</p>	<p>4. Стилiстичне виправлення: У п. 2.3 («Загальні пояснення») термін <i>«натрапляємо»</i> є стилістично нейтральним, проте в офіційно-діловому стилі доцільніше вживати <i>«фіксуємо»</i> або <i>«спостерігається»</i>. Крім того, далі в тексті маємо стилістичну тавтологію (див. «трапляються»).</p>	враховано

			(фізична реабілітація, фізична терапія), трапляються випадки вживання русифікованих термінів і терміносполучень, а також іншомовних термінів за наявності українських відповідників.	Перевірити узгодження терміна « <i>ерготерапевтичні/е втручання</i> » – у стандарті краще зафіксувати одну форму (однина або множина) як основну назву словникової статті.	
				5. Доповнення до абеткового покажчика (2.5.): До покажчика варто включити не лише основні терміни, а й синонімічні варіанти, які стандарт пропонує замінити, з відповідним відсиленням (напр.: <i>фізична реабілітація</i> – див. <i>фізична терапія</i>), що полегшить перехід фахівців на нову термінологію.	буде враховано в словнику
	Текст проекту стандарту «Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	<i>М'ясоєдов Валерій, ректор Харківського медичного університету, доктор медичних наук, професор</i> (лист від 03.02.2026 № 180/26)	2.4.3 активність заняттєва Цілеспрямована, тривала й регулярна діяльна участь у бажаних, очікуваних або <i>потрібних особі</i> заняттях.	2.4.3 активність заняттєва Цілеспрямована, тривала й регулярна діяльна участь у бажаних, очікуваних або <i>необхідних для особи</i> заняттях.	враховано
			4.9 втрата здоров'я Стан повного або часткового фізичного, психічного / <i>душевного</i> й соціального неблагополуччя, що зумовлений впливом хвороб,	4.9 втрата здоров'я Стан повного або часткового фізичного, психічного та соціального неблагополуччя, що зумовлений впливом хвороб, травмами, фізичними дефектами,	частково враховано

			травмами, фізичними дефектами, вродженими аномаліями, стресом, віком, генетичною схильністю та/або соціальними чинниками.	вродженими аномаліями, стресом, віком, генетичною схильністю та/або соціальними чинниками.	
			2.4.10 втручання ерготерапевтичні/е Цілеспрямовані професійні дії фахівців із реабілітації, що спрямовані оптимізувати здатність людини <i>до активного повсякденного життя, модифікувати її заняттєву активність та/або адаптувати середовище</i> під індивідуальні потреби засобами ерготерапії.	2.4.10 втручання ерготерапевтичні/е Цілеспрямовані професійні дії фахівців із реабілітації, що спрямовані на оптимізацію здатності людини до активного повсякденного життя, модифікацію п заняттєвої активності та/або адаптацію середовища під індивідуальні потреби засобами ерготерапії	частково враховано
			2.4.14 втручання фізичнотерапевтичні/е Професійні дії фахівців із реабілітації, що покликані оптимізувати рухову та функційну спроможність / незалежність людини в її середовищі засобами фізичної терапії.	2.4.14 втручання фізичнотерапевтичні/е Професійні дії фахівців із реабілітації, спрямовані на оптимізацію рухової та функційної спроможності і незалежності людини в її середовищі засобами фізичної терапії	враховано
			2.4.17 діяльність людини повсякденна Свідомі, цілеспрямовані дії / активності людини в життєвих ситуаціях, що забезпечують її здатність до <i>будь-якої</i> участі звичним для неї способом <i>та обсягом</i> .	2.4.17 діяльність людини повсякденна Свідомі, цілеспрямовані дії людини в життєвих ситуаціях, що забезпечують її здатність до участі у повсякденному житті звичним для неї способом і в звичному обсязі .	цей термін вилучено

			<p>2.4.21 допомога реабілітаційна у сфері охорони здоров'я Діяльність фахівців із реабілітації <i>в царині</i> охорони здоров'я, що передбачає проведення комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію життєдіяльності та функціонування людини в її середовищі, яка зазнає або може зазнати таких обмежень.</p>	<p>2.4.21 допомога реабілітаційна у сфері охорони здоров'я Діяльність фахівців із реабілітації у <i>сфері</i> охорони здоров'я, що передбачає проведення комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію життєдіяльності та функціонування людини в її середовищі, яка зазнає або може зазнати таких обмежень.</p>	частково враховано
			<p>2.4.25 завдання реабілітації Цільово орієнтована дія або комплекс дій, що визначають зміст і напрям реабілітаційного процесу для відновлення, компенсації або оптимізації функцій організму, активності людини та її участі в повсякденному житті з <i>огляду на реабілітаційний потенціал, індивідуальні потреби, життєві пріоритети й соціальний контекст</i> пацієнта.</p>	<p>2.4.25 завдання реабілітації Цільово орієнтована дія або комплекс дій, що визначають зміст і напрям реабілітаційного процесу для відновлення, компенсації або оптимізації функцій організму, активності людини та її участі в повсякденному житті з <i>урахуванням реабілітаційного потенціалу, індивідуальних потреб, життєвих пріоритетів і соціального контексту пацієнта.</i></p>	частково враховано
			<p>2.4.39 менеджмент мультидисциплінарний Управлінський підхід, <i>який залучає</i> до процесу управління фахівців із різних галузей для досягнення спільної мети завдяки комплексній взаємодії</p>	<p>2.4.39 менеджмент мультидисциплінарний Управлінський підхід, <i>що передбачає залучення</i> до процесу управління фахівців із різних галузей для досягнення спільної мети завдяки комплексній взаємодії</p>	враховано

			та інтеграції їхніх знань, навичок та ресурсів.	та інтеграції їхніх знань, навичок та ресурсів.	
			2.4.74 стан здоров'я Цілісна характеристика фізичного, психічного / душевного й соціального благополуччя людини, що відображає її адаптаційні можливості й здатність до повноцінної життєдіяльності.	2.4.74 стан здоров'я Цілісна характеристика фізичного, психічного й соціального благополуччя людини, що відображає її адаптаційні можливості й здатність до повноцінної життєдіяльності	враховано
		<i>Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України (лист № 1412-5497/03-26 від 10.02.2026)</i>	«Термінологія в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення. Термінологія терапії і реабілітації»	У назві та тексті проекту Стандарту слова « та соціального забезпечення » доцільно виключити, оскільки у чинному законодавстві зазначений термін відсутній.	не враховано у зв'язку з постановою КМУ № 1021 від 30 серпня 2024 року
		<i>Національна академія медичних наук України (лист від 04.02.2026 № 1-02/237)</i>		Без зауважень	

Схвалено на засіданні робочої групи 10 квітня 2026 року (протокол № 6).

Голова робочої групи

Михайло ВІНТОНІВ

Секретар робочої групи

Галина ГРИМАШЕВИХ

